

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ
ДАВЛАТ ТЕСТ МАРКАЗИ

ПРЕСС-РЕЛИЗ

Олий таълим муассасаларига қабул учун ўтказиладиган тест
синовларига тайёргарлик ҳолати бўйича

Б Р И Ф И Н Г

ТОШКЕНТ – 2019

Давлат бошқарув органи: [Давлат тест маркази](#).

Манзили: [Тошкент шаҳар, Боғишамол кўчаси, 12-уй](#).

Телефон: 71-2351914, факс: 71-2347184, эл. почта: info@dtm.uz, веб-сайт: www.dtm.uz

2019 йилнинг 14 май куни Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим муассасаларига тест синовлари орқали қабул қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ПҚ – 4319-сон, 2019 йил 13 май куни Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишда миллий ҳамда халқаро баҳолаш тизими сертификатларини татбиқ қилиш тўғрисида” 395-сон қарорлари ва ВМнинг 07 июндаги 468-сон қарори билан тасдиқланган “Олий таълим муассасаларига ўқишга кириш учун ҳужжатларни қабул қилиш бўйича давлат хизматларини кўрсатишнинг маъмурий регламенти” тасдиқланди. Мазкур қарорларда олий таълим муассасаларига ўтказиладиган қабул тест синовлари жараёнида абитуриентлар имтиёз ва имкониятлар ўз аксини топган. Шу муносабат билан ва оммавий ахборот воситалари вакилларини ҳамда оммавий ахборот воситалари орқали кенг жамоатчиликка қарорларнинг мазмун-моҳияти билан яқиндан таништириш мақсадида 17 июнь куни Президент администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида Давлат тест маркази ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирокида Брифинг ўтказилди.

Брифингда Давлат тест маркази директори Каримов Маджит Маликович иштирок этди ва оммавий ахборот воситалари журналистларини жорий йилда олий таълим муассасаларига қабул бўйича ўтказиладиган тест синовларига ҳукумат томонидан қабул қилинган сўнгги норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар асосида белгиланган вазифа ва топшириқлар ҳамда уларнинг бажарилиши, тест синовларига тайёргарлик даражаси ҳамда ҳолати юзасидан ахборот берди. Тадбир давомида қуйидагилар маълум қилинди:

Мамлакат Президентининг 2019 йил 14 майдаги “**Республика олий таълим муассасаларига тест синовлари орқали қабул қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида**” ПҚ-4319 рақамли, Вазирлар Маҳкамасининг жорий йил 13 майдаги “**Олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишда миллий ҳамда халқаро баҳолаш тизими сертификатларини татбиқ қилиш тўғрисида**” 395-сон қарорлари чиқди, шунингдек, вазирлар Маҳкамасининг 07 июндаги 468-сон қарори билан “**Олий таълим муассасаларига ўқишга кириш учун ҳужжатларни қабул қилиш бўйича давлат хизматларини кўрсатишнинг маъмурий регламенти**” тасдиқланди.

Айни пайтда ана шу қарорларда белгиланган вазифалар, топшириқлар ижросини таъминлаш юзасидан тегишли вазирлик, идора ва ташкилотлар билан катта ишлар амалга оширилмоқда. Журналистларга олиб борилаётган ана шу ишлар тўғрисида энг охириги маълумотлар тақдим этилди.

Бу йил тест топшириқларини шакллантириш мақсадида умумтаълим фанлари бўйича 140 нафардан ортиқ экспертлар гуруҳи шакллантирилган. Давлат комиссиясининг 2019 йил 31 январдаги мажлисининг 15-сон қарори билан умумтаълим фанлари бўйича экспертлар гуруҳи рўйхати тасдиқланган.

2017 йилда барча тил ва ёзув шаклларида **37 минг 736** та тест топшириқлари ишлаб чиқилган, 2018 йилда **196 минг 931** та тест топшириқлари тузилган ва **179 минг** дан ортиқ тест топшириқлари қўлланилган. 2019 йил қабул тест синовлари учун эса **180 минг** дан ортиқ тест топшириқларини шакллантириш режалаштирилган. Бугунги кунда тест топшириқлари базасининг асосий қисми шакллантирилган ва уларнинг 2-босқич экспертизаси ўтказилмоқда, таржима ишлари олиб борилмоқда. Тест топшириқлари базасини шакллантиришда ўзбек, рус ва қорақалпоқ тилларидаги тест топшириқларини бир хиллигини таъминланмоқда.

2018 йилдан бошлаб фан экспертлари ва таҳрирчилар ишлаши учун **ҳимояланган домен** тизимига кирувчи компьютерлар ажратилди, **хавфсизлик сиёсати** яратилди ҳамда махфийлик ва самарадорлик бўйича “**Тест топшириқлари базасини бошқариш**” деб номланган **дастурий мажмуа яратиш** учун техник топшириқ ишлаб чиқилди.

Жорий йил намунавий тест топшириқлари **1500** дан ортиқ бўлажак абитуриент иштирок апробациядан ўтказилди, ишончилиги, валидлиги, дистракторларнинг ишлаши, мураккаблик даражасининг тўғри танланганлиги ўрганилди. **74** мингдан ортиқ тест топшириқлари статистик таҳлил қилинди.

Статистик таҳлил маълумотлари ва 2019-2020 ўқув йили қабул тест синовларида қўлланиладиган тест топшириқлари апробацияси асосида ўтказилган тадқиқотлар натижасида топшириқларнинг **12,7%** да валидлик, **7,6%** да ишончилик, **14,5%** да дистракторлар бўйича камчиликлар, хатоликлар тўғриланган. Тўғри жавоблар фоизи айрим дистракторларга берилган жавоблар фоизидан кам бўлган тест топшириқларининг **6,4%** да ўзгартиришлар қилинган. Қийинлик даражаси бўйича тавсияларда кўрсатилган тест топшириқларининг **33,3%** да ўзгартиришлар киритилган.

Тест топшириқлари базасини шакллантириш бўйича Туркия, Жанубий Корея, Россия, Япония тажрибалари ўрганилиб, жорий йилда янгилик киритилди, жумладан, тест топшириқларида *график, ёзувсиз карта, расмлар* қўлланилмоқда. Ушбу ишларни амалга ошириш учун Картография ва геодезия илмий ишлаб чиқариш корхонаси билан шартнома тузилди. Бугунги кунда улардан **40** дан ортиқ **шаблон-карталар** олинди ва шулар асосида тест топшириқлари ишлаб чиқилмоқда.

Таъкидланишича, фаолиятнинг очиклигини таъминлаш мақсадида кейинги ўқув йилидан бошлаб Давлат тест марказида мавжуд тест топшириқлари базасини жамоатчилик учун очиқ қўйиш режалаштирилмоқда.

Бугунги кунда республика бўйича жами **69** та **бино** ажратиб олинди. Уларнинг энг каттаси 1710 ўринлидир. Уларда бир кунда ва 2 та сменада **12** минг **75** та гуруҳда **38** минг **310** нафар абитуриент тест топшириши мўлжалланмоқда. Тест синовларининг адолатли ўтишини таъминлаш мақсадида бир кунда **2** минг **518** нафар **назоратчи** жалб этилиши белгиланмоқда.

Жорий йилнинг 16-23 апрель кунлари жойларда танлаб олинган биноларнинг тест синовларига тайёрлик ҳолати низом талаблари асосида ўрганилди.

Ўрганиш давомида баъзи камчиликлар ҳам аниқланган бўлиб, уларни тест синовларини белгиланган талаблар асосида бартараф этиш талаб этилади.

2019 йилда яна **16** минг **096** та бир ўринга мўлжалланган стол ва стулга зарурият борлиги аниқланган. Бугунги кунда **289** та катта ҳажмли биноларни совутишга мўлжалланган кондиционерлар ўрнатилган, **198** та **кондиционерга эҳтиёж мавжуд**.

Ичимлик суви ва ручкалар билан таъминлаш, соябонлар ташкил этиш, банерларни тайёрлаш, кутиш жойларида маиший шароитларни яратиш бўйича ишлар олиб борилмоқда.

Жорий йилда жами **6** минг **200** нафар гуруҳ **назоратчиларини** жалб этиш режалаштирилди. 2019/2020 ўқув йили қабули учун ўтказиладиган кириш тест синовларига **8** минг **140** нафар гуруҳ **назоратчилигига** номзодлар рўйхати шакллантирилиб, STAFF маълумотлар базасига киритилди. Мазкур номзодлар ўқув-семинарлари якуни бўйича ўтказиладиган тест синовлари ва суҳбат натижалари асосида сараланади.

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида ушбу номзодлар учун ўқув семинарлари ўтказилди. Бунда, жалб этилган жами **8** минг **140** нафар номзоддан **6** минг **887** нафари иштирок этди.

Тест топшириқлари китобларини ўз вақтида сифатли ва нуқсонсиз чоп этиш учун **5** дона “**Canon 8595**” маркали, **25** дона “**Kyocera 4020**” маркали принтерлар, тест топшириқлари китобини тикувчи **15** дона “**Rapid 106**” маркали электро степлерлар техник кўриқдан ўтказилди ва ишчи ҳолатга келтирилди.

Келгусида тест синовларини йил давомида ўтказиш мақсадида енгил конструкцияли материаллардан катта сифимли бино ва иншоотларни қуриш бўйича амалий ишларга ўтилди.

Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги билан ҳамкорликда банолар учун **1155** тадан ортиқ видеокузатув камералари, **120** дона мобиль

алоқаларини тўсувчи қурилма (глушитель), абитуриентлар сонидан келиб чиққан ҳолда металлорамалар, бармоқ изи асосида таниш воситалари тайёрланмоқда.

468-сон қарорга мувофиқ Давлат хизматлари марказлари, Ягона интерактив давлат хизматлари портали ва олий таълим муассасалари қабул комиссиялари орқали рўйхатдан ўтиш учун "АБИТУР" дастурини Давлат хизматлари агентлигининг дастурига интеграция қилиш ишлари амалга оширилмоқда.

Шунингдек, Давлат хизматлари агентлигининг марказлари ҳамда Ички ишлар вазирлигининг Паспорт-виза маълумотлар базаси билан маълумот алмашиш учун Идоралараро маълумотлар алмашиш тармоғи (МСПД)га уланилди.

Имтиёзга эга абитуриентлар маълумотлар базасини шакллантириш мақсадида имтиёзли ҳужжат тақдим этувчи ташкилотлар имтиёзга эга абитуриентлар маълумотларини онлайн киритишлари учун махсус дастур ишлаб чиқилди.

Абитуриентнинг тест синовидан тўплаган баллари ҳақида, ҳамда уларни унинг талабалikka тавсия этилгани ёки этилмагани бўйича белгиланган тартибда тасдиқланган маълумотни Давлат тест марказининг расмий веб-сайтида эълон қилиш учун техник-дастурий таъминот йўлга қўйилди.

Рўйхатдан ўтиш бўйича хизмат кўрсатиш **4 босқичда** олиб борилади.

Абитуриент ўзининг доимий ёки вақтинча рўйхатда турган жойидан қатъи назар, исталган олий таълим муассасаларида ташкил этилган қабул комиссияларига (Давлат комиссияси томонидан белгиланган ОТМлари учун Давлат хизматлари марказларига) мурожаат қилиши мумкин.

Рўйхатдан ўтишда албатта **махсус сўровнома** шаклини тўлдирилиши ва ундаги маълумотлар электрон маълумот алмашув (ахборот) тизимига киритилиши керак. Қайд этилган сўровномага абитуриентга тегишли барча маълумотлар киритилади.

Рўйхатдан ўтишда фуқаролик паспорти, паспорт ёшига етмаганлар учун туғилганлик тўғрисида гувоҳнома, таълим муассасасини тугатганлиги ҳақидаги ҳужжат ва унинг иловаси ҳамда имтиёзга эга бўлганлар имтиёз ҳуқуқини тасдиқловчи ҳужжатларнинг асл нусхаси тақдим этилади. Бошқа ҳужжатлар талаб қилинмайди.

Матрицали штрих код (QR-код) қўйилган сўровнома 2 нусхада чоп этилиб, унинг бир нусхаси абитуриентда қолади.

Абитуриентнинг ўқитишнинг бир шакли доирасида 3 тагача таълим йўналишини танлангани ҳам сўровномада қайд этилади. Танловни бир вақтнинг ўзида кундузги, кечки ва сиртки таълим шаклларида амалга ошириб бўлмайди.

Тўлов мурожаат қилинган жойлардаги банклар кассалари орқали амалга оширилади. Тўлов марказлар ходимлари томонидан нақд ёки нақд пулсиз шаклда ҳам қабул қилинади.

Абитуриентлар рўйхатдан ўтганганда яшаб турган, вақтинча рўйхатдан ўтган ёки ўша пайтда бўлиб турадиган ҳудудда тест синовларида иштирок этиши мумкин. **Сўровномада** қайси ҳудудда тест синовида иштирок этишини кўрсатган бўлиши шарт.

Агар сўровномада нотўғри маълумот кўрсатилса, абитуриент шахсан мурожаат этмаса ёки белгиланган тўлов амалга оширилмаган бўлса, бу ҳолатлар давлат хизмати кўрсатишни рад рад этиш учун асос бўлади.

Рўйхатдан ўтиш муддати **15 июндан 15 июлга қадар**.

Тест синови ўтказиладиган кун, вақт Давлат комиссияси томонидан белгиланади, булар ва жойлари тўғрисида маълумотлар Давлат тест марказининг расмий сайтида эълон қилинади.

Имтиёзга эга абитуриентлар тўғрисида ҳам маълумот бериб ўтсак. Бундай тоифадагилар ҳам анчагина. Вазирлар Маҳкамасининг таъкидлаб ўтилган 468-сон қарорида 13 турдаги имтиёзга эга абитуриентлар тоифаси ва бундай имтиёзларни берувчи масъул ваколатли органлар рўйхати берилган.